

Laborator 11 – Arbori minimi de acoperire pe grafuri

Marti 16-18

Avand in vedere ca sunt deja cunoscute notiunile de graf si arbore, pentru un graf cu costuri pe muchii exista aplicatii in care ne dorim sa gasim un mod de a conecta toate nodurile intre ele cu un cost minim (de exemplu in retelistica, minimum spanning tree). Daca vom conecta toate nodurile, atunci optim este sa formam un arbore (sa nu avem cicluri) avand $N-1$ muchii. Pentru a descoperi cele $N-1$ muchii, exista 2 variante:

1. Algoritmul lui Kruskal

La inceput, se considera ca fiecare nod face parte din propria lui multime. Se sorteaza muchiile crescator si apoi se parcurg muchiile. Pentru o muchie, daca cele 2 capete ale sale nu sunt in aceeasi multime, unim multimele corespunzatoare celor doua noduri si adaugam muchia la arbore. La final, toate nodurile vor face parte din aceeasi multime, deci vom avea un arbore minim de acoperire.

Pentru a avea o complexitate buna in operatiile pe multimi, se foloseste structura de paduri de multimi disjuncte – fiecare multime e reprezentata ca un arbore, implicit, totalitatea lor formand o “padure”. Arborii se tin implicit (fara liste si noduri), pentru cele N noduri se tine un vector de tati, $tata[i]$ = parintele nodului i . La inceput, $tata[i] = i$ pentru toate nodurile, insemnand ca toate nodurile sunt propriile radacini. Pentru a afla din ce componenta face parte un nod, se merge recursiv pe parinte pana cand se intalneste un nod care pointeaza catre el insusi, aceea fiind radacina

```
find(i)
    for (x = i; tata[x] != x; x = tata[x]);
    return x
```

```
find(i)
{
    if (i == tata[i])
        return i;
    tata[i] = find(tata[i]);
    return tata[i];
}
```

1->2->3->4->5

```
      5
     / \
    1  2 3 4
```

Pentru a uni doua submultimi, vom conecta radacina unei submultimi la radacina celeilalte:

```
unite(x,y)
    tata[find(x)] = find(y)
```

Totusi, daca implementam asa, complexitatea nu va fi logaritmica, existand posibilitatea sa degenereze arborii in lanturi. Exista doua euristici care reduc complexitatea foarte mult in practica:

- compresia drumurilor: la functia de find, dupa ce am aflat radacina, toate nodurile intermediare vor pointa direct la radacina, inclusiv nodul pentru care am apelat functia, astfel incat daca mai e interogat un nod din lant, rezultatul se va afla in $O(1)$
- unire dupa rang: la functia de unite, se adauga in functie de inaltimea arborelui. Se adauga mereu arborele mai mic la cel de inaltime mai mare, pentru a pastra inaltimea arborelui cat mai mica. Daca

doi arbori au aceeași înălțime, nu contează cine se adaugă, dar arborele mai mare devine cu o unitate mai înalt. Având în vedere că arborii se modifică la compresia drumurilor, rangul va fi doar o aproximare superioară a înălțimii. O altă euristică similară se bazează pe numărul de elemente din subarbori.

Kruskal()

```
for i = 1: n
    tata[i] = i
sort(muchii)
for (u,v, cost) in muchii:
    x = find(u), y = find(v);

    if x!=y:
        unite(x,y)
        add_to_ama( (u,v) )
        total_cost += cost
```

Complexitate Kruskal – $O(M \log M) = O(M \log N)$

pentru un număr foarte mare de muchii, de ordinul N^2 , se preferă algoritmul lui Prim.

2. Algoritmul lui Prim

Este aproape identic cu Dijkstra ca și concept și implementare, diferența constă în faptul că heapul nu mai este ordonat după distanța totală de la sursă la un nod, ci pur și simplu după muchia de cost minim prin care putem ajunge la pasul curent la nodul respectiv. La început, avem un subgraf format doar din nodul sursă. La fiecare pas, ne uităm la muchiile nodului minim extras din heap, și verificăm dacă la vecinii acestuia nu se poate ajunge cu o muchie de cost mai mic decât cea pe care o știam inițial (la început toate sunt $+\infty$). Practic, la fiecare pas se alege muchia de cost minim care unește subgraful curent de restul grafului, la final subgraful devenind tot graful inițial (s-a format un arbore de acoperire). Avem nevoie să ținem și părinții nodurilor pentru a ști ce muchie să adăugăm.

Ca și complexitate, pentru un număr mare de muchii (graf complet), se preferă implementarea fără heap, pe aceleași considerente ca la Dijkstra, complexitatea fiind $O(N^2)$. Cu heap normal complexitatea este $O(M \log N + N \log N) = O(M \log N)$, mai mare decât $O(N^2)$ pentru un graf complet, similară cu complexitatea de la Kruskal. Totuși, cu heapuri Fibonacci, complexitatea poate ajunge $O(M + N \log N)$, aceasta fiind implementarea optimă.

Pentru heap avem nevoie și de pozițiile nodului în heap, ca la Dijkstra.

Prim()

```
for i=1:n
    d[i] = inf
    p[i] = -1
    poz[i] = -1
d[1] = 0
h = new heap()
poz[1] = h.size()+1
add(h,1,poz)
while !h.empty():
    x = extract_min(h)
    if (x!=1) // nu e nodul radacina, care nu are parinte
        add_to_ama( (p[x], x) )
        total_cost += d[x]
```

```
for (vec, cost) in vecini(x):
    if cost < d[vec]
        d[vec] = cost
        if (poz[vec] == -1)
            poz[vec] = h.size()+1 // adaugam in heap la final
            add(h,vec,poz)
        else
            update(h,vec,poz)
```

Cerinte: sa se implementeze cei doi algoritmi (Kruskal si Prim) pentru un graf citit dintr-un fisier.